

MARIBORSKI VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

„JUTRA“

Cena 1 Din

Politična obzrje

PREHODNE MEŠANE OBLASTI MED SRBI IN HRVATI.

»Odjek«, Davidovičev glasilo, odgovarja na znano dr. Mačkovo izjavo v beograjskem »Vremenu«. Zanimivo je gledanje tega lista na reševanje hrvatskega vprašanja, zlasti v pasusu, kjer pravi: »Hrvatsko vprašanje bi se moglo sprožiti tudi po praktično regionalnem, oblastnem ali pokrajinskem merilu in bi se Jugoslavija brez velikih diskusij lahko porazdelila na 10 do 12 samoupravnih edinic. O nekem sporazumu plemenske razmejitve med Srbi in Hrvati ne more biti govora. Pač pa je mogoče rešiti problem takšnega preurejevanja z ureditvijo prehodnih mešanih oblasti med oblastmi z izrazito individualnostjo Hrvatov in Srbov. Takšna rešitev ublažuje v splošnem plemenski značaj v vseh njegovih odnošajih in olajšuje uspehe jugoslovenske ideje bodočim pokolenjem, uspeh, ki ga ta ideja ni mogla doseči pri današnjem pokolenju.« Radovedni smo, kaj bo na to odgovoril g. Maček.

ZA UVEDBO ENOTNEGA JUGOSLOVENSKEGA JEZIKA

se zavzema neslužbeno glasilo JRZ beograjsko »Vreme«. V članku se predlaga kot prva etapa sestava skupnega besednega slovarja, v katerem bi bile zbrane najboljše srbske, hrvatske in slovenske besede. Ljubljanski »Slovenec« tega ni donatisnil...

POTRJEJENE KANDIDATNE LISTE.

Na svojih sejah dne 31. oktobra je glavni volilni odbor Zbornice za TOI v Ljubljani potrdil prve kandidatne liste za volitve v zbornico, ki bodo v nedeljo 29. novembra. Rok za vlaganje kandidatnih list potече danes. Glavni volilni odbor je v soboto potrdil 8 kandidatnih list, torej kandidate za 8 volilnih okrožij v obrtnem odseku, ki voli v 19 volilnih okrožjih, ter 2 kandidatni listi za gostinški odsek, ki ima samo dva volilna okrožja.

V obrtnem odseku so bile vložene in potrjene kandidatne liste za 1. volilno okrožje, to je Ljubljana - mesto, z nosilcem Ivanom Ogrinom, stavbenikom iz Ljubljane, za 3. volilno okrožje, ki obsega srez Kranj, z nosilcem Francem Čamernikom, ključavničarskim mojstrom iz Cerklj pri Kranju, za 7. volilno okrožje, ki obsega srez Novo mesto in Črnomelj, z nosilcem Alojzom Midoferjem, krojaškim mojstrom iz Novega mesta, za 8. volilno okrožje, ki obsega srez Brežice, z nosilcem Henrikom Klobučarjem, kleparskim mojstrom iz Brežic, za 11. volilno okrožje, ki obsega srez Celje z mestom Celje, z nosilcem Milošem Hohnjem, kiparskim mojstrom iz Celja, za 16. volilno okrožje, ki obsega srez Ptuj z mestom Ptuj, z nosilcem Jakobom Zdravcem, lastnikom paromlina v Središču ob Dravi in za 18. volilno okrožje, ki obsega srez Mursko Soboto, z nosilcem Karlom Kavko, tesarskim mojstrom iz Ljubljane. Kandidatne liste v 11 volilnih okrožjih obrtnega odseka mora volilni odbor še odobriti.

V gostinskem odseku, ki vodi v dveh volilnih okrožjih, sta bili potrjeni kandidatni listi v 1. volilnem okrožju, ki obsega mesto Ljubljano in voli 2 svetnika in 2 namestnika za restavratsko in hotelirsko stroko, z nosilcem Cirilom Majcnom restavratorem iz Ljubljane, in za 2. volilno okrožje, ki obsega ostalo ob-

V pričakovanju kraljeve besede Edvarda VIII.

LONDON, 3. novembra. Tukajšnja politična javnost je v napetem pričakovanju prestolnega govora, ki ga bo prečital kralj Edvard VIII. danes ob priliki otvoritve rednega jesenskega zasedanja angleškega parlamenta. Ceremonial ob priliki otvoritve novega parlamentarnega zasedanja se bo izvršil po tradicionalnem običaju, edino s torazliko, da bo kralj ko odvarja parlament, izrazil kot svojo prvo izjavo vernost anglikanski cerkvi. Kraljev govor vsebuje celo vrsto zakonskih ukrepov, ki bodo onemogočili vsak notranjepolitični spor v toku bodočega kronanjskega leta. Med novotarijami ob priliki današnje otvoritve novega parlamentarnega zasedanja so tri točke: 1. Nobena žena ne bo v sprejedu od buckinghamskega dvorca do Westminstera. 2. V domu lordov bo samo eden prestol na mesto dveh ter sedež za prestolonaslednika. 3. Govoru Nl. Vel. kralja Edvarda VIII. bo sledila izpoved protestantske vere, ker je v smislu britanskih tradicij, da vsak novi vladar izpove svojo vero bodisi ob priliki kronanja, bodisi ob priliki stika z obema zbornicama.

LONDON, 3. novembra. Poštni sotrudenik »Daily Expressa« poroča, da se britanska vlada trenutno bavi z načrtom, da se v slučaju vojne uvede splošna vojaška dolžnost in sicer ne samo za Angleže, ampak tudi za Angležinje. Po projektiranem zakonskem predlogu bi imela vlada pravo odločiti o tem, kdo bo pridružen vojski in kdo službi v zaledju ali industriji. V slučaju vojske bi se izvedla militarizacija industrije in bi generalni ravnatelj tega ali onega podjetja ne imel večje plače od generala.

Italija se ne misli veniti v Ženeva

RIM, 3. novembra. Komentirajoč Mussolinijev milanski govor piše »Giornale d'Italia«, da je Italija izstopila iz Društva narodov kakor Japonska, Nemčija in druge države, ker ni pokazalo Društvo naroda nikakšnega razumevanja in smisla. Italija niti najmanj ne misli na to, da bi se vrnila v Ženevo.

PRAGA, 3. novembra. Mussolinijev govor je zbudil tukaj razne komentarje. »Česke Slovo« izraža svoje razočaranje,

ker je izrekel Mussolini svojo smrtno obsodbo nad Društvom narodov in nad kolektivno varnostjo. Drugi časopisi pišejo v zvezi z Mussolinijevim ponudbo prijatelstva z Jugoslavijo, da gre za poskus torpediranja Male antante. Ker napoveduje Mussolini istočasno zaščito Madjarske, menijo »Narodni Listb«, da bo Mala antanta primorana izreči svoje mnenje glede madjarskega revizionizma.

Vsi amagujejo...

MADRID, 3. novembra. V smislu poročila vojnega ministrstva so madridske sile odbile v sektorju Escoriala nacionalistične sile. V sektorju Taja je zlomljena ofenziva nacionalistov, ravno tako v sektorju Siguenze.

PARIZ, 3. novembra. »Matin« poroča iz Carigrada, da je sovjetski brod »Komsomol« prispel v Bospor. Na njem se nahajajo 4 letala, 20 težkih topov in 40 tovornih avtomobilov, ki se bodo izkrcali v Barceloni.

VALADOLID, 3. novembra. Iz Burgo- sa poročajo, da je začasni državni poglavar general Franco objavil razpis o štedenju v hrani. Po nemškem vzorcu se uvaja enkrat tedensko obed samo enega jela.

SALAMANDRA, 3. novembra. Nacionalistične čete so v južnem sektorju prodrele za 15 km in so prispele v neposredno bližino Madrida. Ob reki Moli so nacionalistične čete porazile vladne čete. V tej bitki je bojda padlo mnogo Rusov in Francozov. Tudi poročajo nacionalisti

Posvetovanja malcantantinik generalštabnih načelnikov

BUKAREŠTA, 3. novembra. Danes se sestanejo v Bukarešti načelniki romunskega, jugoslovenskega in čehoslovaškega generalnega štaba k večdnevni posvetovanjem.

BEograd, 3. novembra. Včeraj je prišel na zemunsko letališče nemški general Liebl, predsednik društva Fidaca

močje Zbornice za TOI in voli 8 svetnikov in namestnikov ne glede na stroko, z nosilcem Josipom Šerecem, kavarnarjem iz Maribora.

Glavni volilni odbor mora še potrditi kandidatni listi za 2 volilni okrožji v industrijskem odseku in 2 kandidatni listi v trgovinskem odseku razen še zgoraj omenjenih 11 kandidatnih list za obrtni odsek. Doslej je glavni volilni odbor zavrnil že več kandidatnih list iz formalnih razlogov.

DUHOVŠČNA IN POLITIKA.

»Slov. Narod« piše: V primorski banovini so tudi že razpisane občinske volitve in volilna agitacija je v polnem razmahu. Tudi v Makarski so imeli te dni volilni shod, ki so ga priredili mačkovci. Na shodu je govoril nosilec liste Jure Jurešič. V svojem govoru je ostro napadel politikujočo duhovščino. Med drugim je izjavil: »Duhovniki se ne smejo mešati v politiko. Njim je prepuščena cerkev, kjer so neomejeni gospodarji. — Nihče se ne sme vtikati v cerkvene posle. Tako se tudi duhovniki ne smejo vtikati v posvetne posle. Zaradi tega govora prefaka »Hrvatska straža« grenke solze in očita svojemu somišljeniku Stipi Matijeviću, ki se je tega shoda udeležil, brezbržnost in malomarnost, ker ni Jurisčičevih napadov na duhovščino zavrnil z vso odločnostjo in je mirno trpel, da so bili na zborovanju navzoči duhovniki tako hudo žaljeni. No, »Hrvatska straža« bo že še večkrat dobila priliko prelivati debele solze, ker je več kot gotovo, da protiklerikalni duh med bivšini radičevci ni umrl in se bo v bodoče vedno bolj in bolj uveljavljal, čim bolj bodo klerikalci skušali hrvatsko politiko speljati v svoje vode.

NOVI ITALIJANSKI POSOJILI ALBANCI.

Albanska vlada je na osnovi sporazuma med Albanijo in Italijo glede dračkega pristanišča z dne 19. marca 1936 najela pri banki Di Napoli kot finančno institucijo, ki jo je priporočila italijanska vlada, dve posojili ter se bo denar uporabil izključno za izgraditev ter potrebe omenjenega pristanišča. Prvo posojilo obsega 1.735.000 zlatih frankov, drugo posojilo pa dva milijona zlatih frankov. Prvo posojilo se amortizira v 25 letih, drugo pa v 8 letnih obrokih.

ŠPANSKI PRINCI NA POTU V ŠPANIJO.

Španska princa Alfonza in Alvaro Orleans Bourbon sta odpotovala v soboto z nekim parobrodom v Lizbono. Oba princa nista hotela hotelu pojasniti, kam potujeta.

IZKRCAVANJE POSLEDNJIH HEIMVEROVCEV IZ DUNAJSKE VLADE.

Iz političnih dunajskih krogov se doznava, da se pričakujejo spremembe v vladi. Iz vlade bi izpadli znani predstavniki Hajmvera, in sicer podkancelar Baar Baarenfels, trgovski minister Stockinger, ki bi postal predsednik družbe Alpine Montan, ter finančni minister dr. Draxler, ki naj bi postal predsednik Poštne hranilnice. Mesto njih bi prišla v vlado predstavnika narodnim socialistom naklonjene štruje Gleise-Horstenau in Haslacher.

V vsako slovensko hišo
„Večernik“!

Ja Ljudske univerze

Med Laponci na skrajnem severu v ledu in snegu

Pretekli petek je tukaj Ljudska univerza predvajala kulturni film »Življenje na skrajnem severu Evrope«. Uvodne besede je spregovoril prof. Baš, nakar nas je film povedel v deželo Laponcev, kjer se stekajo meje severnih držav Švedske, Norveške, Finske in Rusije. Čudovita je ta pokrajina, kjer prebivajo zadnji potomci in predstavniki nomadskih plemen. Samo 30.000 jih je še ostalo, na vsakih 5 kvadratnih kilometrov pride komaj 1 sam prebivalec. Prostrane tundre, prevlečene v poletnih mesecih v najbujnejšo in pestrobavno floro, zakrije v zimi debela plast snega, po katerem se podijo mnogobrojne in nepregledne črede severnih jelenov, seleč se z Laponci vred proti jugu. Malodane 3 mesece izgine sonce iz nebesnega svoda. Ko pa se zopet prikaže, kroži na nebu, ne da bi zašlo. Dežela polarnega sonca, izhodišče številnih ekspedicijskih na Spitzberge. Bogata je ta dežela na železnih rudah in premogu. Bogastvo prinaša v deželo kolonizacijo na

rudarski osnovi. Prvotni nomadski značaj izginja, iz svobodnega Laponca se poraja današnjemu industrijskemu razvoju prilagojeni severnjak.

Film nam je prikazal družinsko življenje Laponcev v vsej primitivnosti in skromnosti. Brez stalnega bivališča, poleti na severu, pozimi na jugu, danes tu, jutri tam. Njegova hiša je tako preprosta in primitivna, kakor on sam. Par kolov in nekaj plaht, prostor poljuben. Hrana: ribe in meso severnih jelenov. Preko nepreglednih snežnih ravan se pomikajo letnim časom primerno, laponske družine na saneli in smučeh z vsem ogrođjem hiše in z vsem imetjem. Moške, žene, dekleta in otroci, spremljani s številnimi psi, brez katerih si Laponci niti predstavljati ne moremo. Film nas nato vodi v pristanišče lesenih hiš Tomze. Odtod gredo ladje ekspedicijskih znanstvenikov, ki proučujejo klimatične in geološke razmere najsevernejših pokrajin našega planeta. Z ladjo potujemo, sledeč slikam na

platnu proti spitzberškim prostranstvom mimo plavajočih ledenih plošč in ledenih gor, ki plavajo liki gorovjem, pomikajoč se proti jugu.

Pri tem se spomnimo na znanega raziskovalca severnega tečaja Nansena, ki je prvokrat v uporabi smučeh in ki je prvi zgradil ladjo, ki se lahko upira oklepu ledenih plošč, ki zapirajo pot ladjam v Severnem morju. Ko pritisne mraz, obstane ladja, obkrožena z nakopičenimi ledenimi ploščami. Odtod se podvzemajo študijske ekspedicije preko večnega ledu do najskrajnejših dosegljivih točk severnega tečaja. Šele ko se začne v letu led tajati, se ladje vrnejo v njihovo izhodiščno točko, v pristanišče Tomze, kjer se zaključuje poslednja scena tega poučnega in zanimivega filma. Številni obiskovalci, ki so malodane napolnili dvorano Ljudske univerze, so z zanimanjem sledili potovanju na skrajni sever ter izvajanjem o življenju in navadah primitivnih Laponcev.

pa bodo menda nabavili tudi čolne, kar bo pa zopet povzročilo nove izdatke.

Spaetno gibanje

Tekmovanje za prvenstvo LNP se bo v nedeljo 8. t. m. nadaljevalo, in sicer se bodo v mariborski skupini srečali v Mariboru SK Železničar in Atletiki iz Celja.

Državno nogometno prvenstvo. V nedeljo 8. t. m. se bo tekmovalje za državno nogometno prvenstvo nadaljevalo s sledečimi tekmami: v Ljubljani SK Ljubljana: Hajduk, v Zagrebu Concordia: Hašk in v Beogradu Bask: Slavija (Osijek).

Ja življenja in sveta

JAN KIEPURA IN MARTA EGGERT SE BOSTA VNDARLE POROČILA.

Na črni deski mestnega poglavarstva v Katovicah je izvešeno sledeče naznanilo:

»Naznanja se vsem meščanom, da želita skleniti zakonsko zvezo 1. operni pevec Jan Viktor Kiepura, neženjen, stanujoč v Katovicah, Kopernikova ulica št. 9, sin hišnega posestnika Frana Kiepure in njegove žene Marije Stanislave, rojene Najman, oba v Krynici, 2. neporočena Marta Rosa Matilda Eggert, filmska igralka, stanujoča v Berlinu, Wilmersdorf, Kurfürstendamm 126, hčerka trgovca Pavla Adolfa Friedricha Emila Eggerta, ki stanuje v USA, in njegove žene Matilde, rojene Herzog, stanujoče v Berlinu.« Kiepuro pričakujejo v Katovicah že od meseca februarja in še danes ne vedo točnega dneva poroke znanega filmskega para.

PREBIVALCI NOVE ZELANDIJE POJE-DO NAJVEČ MESA.

Posebni sezname, ki jih vodijo in sestavljajo ekonomski posamezniki narodov, nam kažejo poučno sliko, v katerih pokrajinah pojedajo največ mesa. Prvo mesto zavzema Nova Zelandija, za njo pa pridejo Anglija, Združene države ameriške in Kanada. V teh državah odpade na vsako glavo letna poraba 80 kilogramov mesa. Mnenje, da so Angleži največji mesojedci, je povsem napačno. Ne smemo namreč pustiti iz vidika gospodarski položaj in okoliščine posameznih narodov. Poraba mesa je odvisna predvsem od denarnih prilik, ker je samo po sebi razumljivo, da si siromašnejši sloji v mnogih slučajih ne morejo kupiti mesa in se morajo zadovoljiti s skromnejšimi in cenejšimi živili.

Spomnite se CMD!

Kulturne beležke

Umetnost na naših grobeh. Pisatelj Ivan Albrecht je nabral ter uredil 12 prelepih slik nagrobnih spomenikov na ljubljanskih pokopališčih. Okusno opremljena knjižica je izšla v avtorjevi samozaložbi in se dobiva tudi v mariborskih knjigarnah.

Ilustrirte Zeitung (Leipzig) obravnava v svojem najnovejšem zvezku, ki je opremljen z okusnimi slikami, predvsem problem lepote, dosežene potom nege. Čitatelj dobi vpogled v cilje in uspehe lep-

nostne nege. Razen tega obsega omenjena številka reportažo slik o novih mladinskih domovih, krasne slike raznih pokrajin. V literarnem delu navedenega zvezka se nahaja tudi novela Karla Böttgerja in roman o carju Aleksandru III. Prejšnji zvezek pa je posvečen Leipzigu kot mestu tiskarske stroke ter knjigarstva in grafične dovršenosti. Razen tega vsebuje še celo vrsto drugih aktualnih in zanimivih člankov ter zanimivih slik.

Časopis za zgodovino in narodopisje. Izšel je pravkar v tukajšnji Mariborski tiskarni v odlični opremi in z bogato vse-

bino drugi snopič letnika XXXI. naše pomembne mariborske znanstvene revije. »Časopis za zgodovino in narodopisje«. Uvodno razpravo je napisal o celjski družini Klausov, Trubarjevih sorodnikov, magister F. Minařik. Ivan Zelko je prispeval »Doneske k prekmurski zgodovini«. V Izveštjih poroča dr. Fran Lorger o izkopavanju rimske naselbine v Grobelcah pri Šmarju pri Jelšah, Anton Smodič o najdbi rimskih zlatnikov pri Ptuj, dr. Metod Dolenc pa o tem, ali se je slovensko ljudstvo zavedalo, kaj je bila pravna podlaga za njegovo avtonomno sodstvo. Sledijo še ocene aktualnih znanstvenih del, ki so izšla pred nedavnim na knjižnem trgu.

Študentske novice

Pred nedavnim smo čitali, da so se pri nas ceste nagrmazile in so se s tem zadovoljile želje davkoplačevalcev. V zvezi temu pa še opazimo, da so ceste popolnoma . . . , na primer pred žel. delavnico. Dr. Krekova cesta se nahaja v neverjetno žalostnem stanju. V deževnem vremenu kakor sedaj je poplavljen ne samo cesta, ampak je tudi peš pot ob plotu deloma poplavljen. Posebno ponoči, v egiptovski temi, je po tej cesti strašno hoditi, na pr. kurilniško oboje, ki hodi po noči v službo in iz službe. Sliši se, da nameravajo prihodnje leto imenovano cesto porabiti za ribnik, za kar bi bila zelo primerna, pač

Člani madridske vlade

Z Largom Caballerom na čelu si ogledujejo položaj

Uničevanje in pustošenje Španije

Pogled na strahotne razvaline (Toledo)

Pomenki pod lipo

Atentat ali kaj? Uredništvo lista »Mariborski Večernik« in konzorcij »Jutra« v Ljubljani, ki list izdaja, obžaluje, da je v številki 186. lista od 17. avgusta 1936 z neresničnimi trditvami, ki nimajo nobene podlage, žalilo gospoda Franja Žebota, podpredsednika mestne občine mariborske; izjavlja, da je vsebina tega nespodobnega napada vseskozi izmišljena in se zahvaljuje gospodu podpredsedniku mariborske mestne občine Franju Žebotu, da je na našo prošnjo in proti temu, da plačamo stroške in odmeno za dobre namene, odstopil od kazenskega preganjanja.

Poznanstvo.

Profesorja Rudolfa Virchova je ustavil nekoč na cesti neki gospod, ki je hotel na vsak način napraviti poznanstvo z njim, ter ga nagovoril z besedami: »Gospod profesor, stavi, da me več ne poznate!« Virchov se obrne in odvrne: »Imate prav, stavo ste dobili!« Po teh besedah nadaljuje profesor svojo pot.

Darujte za spomenik blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru. Pisarni: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba, št. 6a

Mariborske in okoliške novice

Veliko penezov... V mesecu oktobru so znašali dohodki pri tukajšnji glavni carinarnici 6.132.544,25 Din, in sicer na uvozu Din 6.120.554,25, na izvozu pa 11.990 Din. Depoziti 244.539,60.

Poslovilni večer priredi jutri zvečer pri Orlu uprava tukajšnjega oficirskega doma v čast premeščenih častnikov podpolk. Marka Nikolića, kapetana I. kl. Lažarja Kerečkega, kapetana II. kl. Pavnovića ter Nedeljkovića ter potporučnika Bjeloša. Uprava poziva člane in znanke, da se udeležijo poslovilnega večera. Obлека poljubno. Pričetek ob 21. uri.

Napredovanje v tukajšnji delavniški drž. železnici. Napredovali so v VIII. skupino oficijalov g. Orbanič Drago, Polič Makso, Fantoni Milan, Turk Rajko, Jurčič K., namestnik Elza in znani nacionalni delavec Bačnik Jože. V VIII. skupino poslovođij pa Alfonz Kessler in Albert Zupančič; v IX. skupino oficijalov Steinbüchler Rudolf.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je preminila v visoki starosti 78 let zasebnica Ivanka Pušna. Žalujemo naše toplo sočutje.

Akcijski odbor za pomoč primorskim rojakom. Odbor je za vse naše rojake v Mariboru in okolici izdal poziv, ki je bil nekaterim že izročen, drugim pa bo v nekaj dnevih. Vsi ste s tem poklicani, da pomagajte našim brezposelnim iz obupnega položaja. Akcijski odbor prosi vse rojake, ki so že prejeli poziv, naj ne odlašajo, izpolniti to zadevno izjavo in jo čim prej izročiti našemu zaupniku (-ici), čim jim je poziv izročila. Kdor želi pošiljati svoje prostovoljne prispevke po položnici, naj to navede na izjavi; lahko to poravnata tudi za več mesecev skupaj. Zaupnike -ice prosimo, da poberejo čim prej izjave pri naših rojakih in jih izročijo našemu odboru. — Odbor.

Velika kavarna dnevno velemestni kabaretni spored.

Ne uženeš zlahka rokoborca... V Dravogradu se že delj časa nahaja grški vojni begunec Jovanidis A. Jevtim, ki so mu naša oblastva odkazala Dravograd kot mesto za bivanje. Pred dnevi je Grk skušal pobegniti v Avstrijo, bil pa je zasačen od naših graničarjev, ki so ga spravili nazaj v Dravograd. Zaprti so ga začasno v občinske zapore. Komaj so za njim zaprti vrata, je pričel razbijati po vratih ter je vrgel vrata iz stežaja. Nato so ga zvezali z verigami, na rokah in nogah; toda verige je z lahkoto razbil ter navalil zatem na varnostne organe, ki so morali zastaviti vse sile, da so Grka obvladali. Končno se je posrečilo, da so Grka pomirili. Izkazalo se je, da je grški vojni begunec po poklicu — rokoborec. O zadevi so bila obveščena oblastva, ki bodo grškega vojnega begunca poklicali na odgovornost.

Dogadki po svetu

„Zdenku“ Koubku preči nevarnost, da postane zopet ženska

Slučaj češkoslovaške sportnice Zdenke Koubkove, ki se je nenadno pretvorila v moškega in ki je postala ne samo na sportnem polju, ampak tudi na znanstvenem torišču svojevrstna pomembnost ter izreden biološki pojav, beleži novo senzacijo. Kakor znano je opustila Zdenka Koubkova, ki je bila svetovna prvakinja v teku na 800 m, ob metamorfozi v moški spol, športno umejštvovanje in se je posvetila — odru. Dobila je namreč ponudbo iz Amerike, kateri se je Zdenka Koubkova odzvala. Tako je Zdenka Koubkova, oziroma Zdenko Koubek, jel nastopati na newyorškem odru. Toda to nastopanje se je nenadoma prekinilo. — Zdenka Koubkova, oziroma Zdenko Koubek se je namreč nepričakovano vkrcal na francosko ladjo »La Fayette« ter se vrnil nazaj v svojo rojstno mesto Prago, da bi se dala drugič operirati. Kakor je izjavil njen menažer, so se namreč pojavili na Zdenki Koubkovi, oziroma Zdenku Koubku, vzemirljivi znaki ter simptomi, ki kažejo, da je zopet v teku ponovna menjava spola. Iz ženske, ki se

Odsek brezposelnih učit. abiturijentov vabi članstvo na članski sestanek s predavanjem g. Hočevarja, ki bo v petek, dne 6. nov. 1936 v lokalu »Pedag. centrale« (drž. učit. šola) ob treh popoldne.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je preminila 78 letna preužitkarica zasebnica Pošna Ivana iz Zg. Polskave. Žalujemo preostalim naše iskreno sočutje.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: nobene bistvene izpremembe oblačnega in po večini deževnega vremena.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Minačikova lekarna na Glavnem trgu in Remsova lekarna na vogalu Meljske in Aleksandrove ceste.

Smrtonosnim poškodbam je podlegel v mariborski bolnišnici 21 letni delavec Martin Krajnc, ki mu je pred dnevi, kakor smo že poročali, kos brusilnega kamna prebil lobanjo.

Vlomilci v trafiki. Danes ponoči so doslej neznani storilci vlomili v Aignerjevo trafiko na vogalu Vrtno in Gospodarske ulice. Vlom so izvršili na ta način, da so razbili okno ter skozi odprtino segli v trafiko in iz nekega predala v bližini okna ukradli za okoli 500 dinarjev kolektiv in cigaret. Policija sedaj poizveduje za storilci.

Tudi slatinske steklenice so dobrodošle Trгоvec Anton Podlaha je prijavil policiji, da mu je neznani zlikovec ukradel iz dvorišča Meljske ceste 12 tri zaboje s 75 slatinskimi steklenicami. Podlaha trpi okoli 400 dinarjev škode.

Razbite šipe. Danes ponoči je neznani storilec razbil šipe na reklamni tabli tukajšnjega Grajskega kina na Aleksandrovi cesti. Lastnik omenjenega kina trpi nad 250 dinarjev škode. Policija vrši poizvedbe.

Inkasiranje PTL dinarja. V vezi z reorganizacijo inkasacije PTL dinarja se slavno občinstvo opozarja, da so stare nabiralne pole ukinjene in jih je treba izročiti inkasantom. Pobiranje stanovanjskega protituberkuloznega dinarja se od 1. novembra 1936 dalje vrši z 1. dinarskimi listki potom ligninih inkasantov, ki nosijo poleg društvenega naslova še besedilo: »Darujem za zgradbo azila jetičnih bolnikov v Mariboru Din 1.— V samopomoči leži moč ljudstva«. Stranke se naprošajo, da blagovolijo hraniti te listke, ker je predvideno, da se bodo oni, ki bodo dosegli gotovo število dinarskih listkov, smatrali in objavili kot ustanovitelji PTL azila. Za darila preko Din 10.— se ne bodo izdajali listki, temveč pobotnica na ime darovalca. Tudi te pobotnice je hraniti v iste svrhe, kakor dinarske listke. PTL dinar se bo pobiral na teritoriju celega plinskega in električnega omrežja mariborske mestne elek-

je pretvorila v moškega, hoče zopet prodereti žensko bistvo.

Ali gre samo za reklamo? V tem slučaju bi menda Zdenka Koubkova ne zapustila Newyorka in bi ne kazala toliko žalosti. Če se namreč potrjuje ta vest, potem bi predstavljala Zdenka Koubkova največjo znanstveno senzacijo tega stoletja.

Noče več biti žena.

Poročevalec nekega ameriškega lista, ki se mu je posrečilo, da je »gospoda« Zdenka Koubka »intervjuval« tik pred odhodom iz Amerike, poroča iz tega razgovora nekatere zanimive podrobnosti:

»Gospod« Koubek ima navzlic obleki bolj podoben razburjene, obupane žene, kakor pa moškega. »Njegovo« telo pretresa histerični jok, kajti Zdenko Koubek noče za nobeno ceno na svetu postati zopet Zdenka Koubkova. »Jaz sem moški in hočem ter moram brezpogojno moški ostati!« Tako je izjavil Zdenko Koubek, ko se je podal na krov parnika. »Že v času, ko sem še nosil krilo, je bila moja največja želja, da bi postala moški. Vse

Kina

Kino Union. Do vključno srede vefilm »Stenka Razin«. Od četrтка najboljša dunajska veseloigra »Konfeti«.

trarne in plinarne po inkasantih MP. Zato se v ljudno naprošajo občani sosednjih občin, da podpirajo to človekoljubno akcijo.

Obešenec v seniku. V Malni pri Jurkovskem dolu so našli v seniku obešene 56-letnega želarja Alojzija Rotmana. Domačini so ga sicer takoj odrezali ter ga skušali obuditi zopet k življenju, toda vsa prizadevanja so bila zaman, ker je bil Rotman že mrtev. Kaj je vzrok sa momora še niso mogli ugotoviti.

Hitro so ga dobili. Včeraj smo poročali, da je bil izvršen vlom v trgovino Jožefa Kapuna v Črešnjevcu. Pragerskim orožnikom se je posrečilo, da so vlom kaj kmalu razjasnili ter so aretirali 25-letnega posestniškega sina Franca R., ki je osumljen, da je s pomočjo nekaterih drugih fantov izvršil vlom. Pri zaslišanju je sicer tajil vsako krivdo, ni pa mogel dokazati alibija. Odpremili so ga v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Eldorado begunov... Ob naši severni meji je v zadnjem času zopet živahno. Illegalni prestopki naše meje se silno množijo in prihajajo k nam ljudje iz vseh evropskih držav, kakor da bi bila naša država eldorado begunov. Zlasti mnogo beguncev prihaja iz Nemčije in skoraj ni dneva, da se našim oblastem ne bi javil kakšen begunec. Pri zaslišanju pa potrjujejo vsi, da so prišli k nam, da bi pri nas našli zaposlitev.

Bicikli... Mariborska policija je danes prejela tri prijave o ukradenih dvokolesih. Tako je bilo upravniku Mestnih podjetij Franju Pericu ukradeno izpred hiše v Cankarjevi ulici 1 dvokolo znamke »Perfekt« v vrednosti 1400 dinarjev. Dvokolo ima evidenčno številko 106.505. Izpred neke gostilne na Aleksandrovi cesti pa je neki zlikovec odpeljal 800 dinarjev vredno dvokolo znamke »Nak-sos« z evidenčno številko 78.692, lasti darja Alojzija Muršeca. Delavcu Antonu Koletniku pa je izginilo izpred neke gostilne v Vetrinjski ulici dvokolo znamke »Torpedo« v vrednosti 700 dinarjev.

Narodno gledališče

Torek, 3. novembra ob 20. uri: »Prva legija«. Red A.

Sreda, 4. novembra: Zaprt.

Četrtek, 5. novembra ob 20. uri: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Red B.

Cankarjevo satiro »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, ki je v režiji in inscenaciji glavnega režiserja J. Koviča dosegla zelo velik uspeh ter je najbolj obiskana

svoje uspehe in rekorde kot sportnica bi bila preje rada dala za to, da bi postala moški. Še nikdar se nisem čutila tako srečne kakor v zadnjih mesecih od moje zadnje operacije, ki me je napravila za moškega. S tem se je izpolnil davni sen mojega življenja.

Človeška tragedija.

Na prvi pogled bi mogla biti to vesela komedija. In vendar gre za pretresljivo tragedijo. Zdenko Koubek, ki je v nevarnosti, da zopet postane ženska, se hoče namreč poročiti in sicer hoče »on«, »moški«, poročiti — ženo. O tem pripoveduje Zdenko Koubek pred odhodom iz Amerike sledeče: »Odpotujem sedaj v Prago, da me tamkaj zopet operirajo. Ta operacija je potrebna že radi tega, ker se hočem poročiti. Zaročen sem s neko praško visokošolko, ki študira pravo in je določen čas poroke za prihodnje leto. Ameriški zdravniki so mi svetovali spričo nekaterih novih simptomov na mojem telesu, da odpotujem v Prago, da se tamkaj ponovno podvržem operaciji, da se do končno pomaknem na ta način od mejne črte obeh spolov in da dokončno pripadmem moškemu spolu.«

Ljubezen do praške visokošolke je torej vzrok velike bojazni, ki navdaja »gospoda« Zdenka Koubka pred tem, da bi radi posledic telesnih prememb zopet postal — ženska. Kaj bi bilo potem z

Zadnje telefonične vesti

Dr. Stojadinović se vrača v Beograd

ISTANBUL, 3. novembra. Anatolska poročevalska agentura poroča: Jugoslovanski predsednik vlade dr. Milan Stojadinović se je včeraj ob 21.40 vrnil z orientskim ekspresom v Beograd. Na peronu mu je izkazala časti vojaška četa. Na kolodvoru so ga čakali mestni civilni guverner in policijski prefekt. Godba je zasvirala jugoslovensko in turško himno. Dr. Stojadinović je zaklical turškim dostojanstvenikom prisrčni »Merhaba«, nakar se je vlak pričel premikati.

Prve granate na Madrid in barcelonsko letališče

LA CORUNA, 3. novembra. Nacionalistom se je posrečilo, da so zaprti pot med Escorialom in Madridom. Nato so zasledili vas Pinto v bližini Escoriala.

SEVILLA, 3. novembra. Oddelki generala Varella se približujejo madridskemu letališču Getafe, kjer se pričakujejo srdite borbe. Položaj Madrida je po poročilih iz Rabata obupen. V Madridu se vršijo napor, da se ohrani odporna moč rdečih milicnikov. Po poročilih iz Talavere je včeraj topništvo nacionalistov pričelo izstreljevati prve granate v glavno mesto. Nacionalisti nadaljujejo s prodiranjem na madridskem sektorju. Jz La Corune poročajo, da se je več nacionalnih bombarderjev pojavilo nad Barcelono in obstreljevalo tamošnje letališče. Več strojev v hangarju je vničenih.

dramska predstava letošnje sezone, ponove v četrtek, 5. novembra za red B.

Shakespearejevo razigrano in lahkotno komedijo v prevodu Otona Župančiča uprizore v kratkem. To je pravcata komedija zmešnjav, ki jo zaigrajo na knezovo zahtevo šegavi igralci, da se ponorčujejo iz pijanega kotličkarja Suka. Režijo vodi glavni režiser J. Kovič.

O tem in onem

Učenjaki so izračunali, da napravi lahko človek z rameni, rokami in prsti 700.000 različnih znamenj, tako da je govor z znamenji znatno bogatejši nego vsi jeziki, ki se jih poslužujejo narodi v medsebojnem občevarju. Prevladuje tedaj mnenje, da bi bil govor z različnimi znamenji ramen, rok in prstov lahko najboljša podlaga za nov svetovni jezik. Ta znamenja bi bilo treba samo spraviti v neki abecedni odnosno besedni red.

Prebivalstvo našega planeta rabi trenutno več kinina, nego se pridela. Letna produkcija znaša samo 600 ton, medtem ko ga potrebujejo samo za številne milijone na malariji obolelih ljudi 26.000 ton.

njegovo poroko in z njegovo srečo?

Ponos sportnic.

Zdenko Koubek, oziroma Zdenka Koubkova, kakor se je ta »gospod« Zdenko preje imenoval, je bila kakor znano ponos češkoslovaških sportnic. Njen največji triumf je bil 11. avgusta 1934 ob priključitvi ženskih lahkoatletskih tekmovanj v Londonu, kjer si je priborila prvenstvo v teku na 800 metrov v rekordnem času 2:12,4. Zdenka Koubkova je že tedaj zbujala pozornost visokorasle deklice z močnimi kostmi in čvrstim obrazom: ter stilom tega, ki je izkazoval toliko moči in prirodne sile, ki bi je nikdar ne pripisovali ženski. Potem, ko se je iz Zdenke Koubkove izcimil Zdenko Koubek, izcimil Zdenko Koubek, ni bilo več rekordov in se je Zdenko Koubek pričel pečati z nogometom, kjer je sicer pokazal veliko spretnosti, toda nikakršnih rekordnih odlik. Medtem pa je prišla ponudba iz Amerike za nastope v nekem slovitem newyorškem baru, ki se mu je odzvala.

Bo — ne bo?

Silno zanimivo bo torej, kaj se bo zgodilo v prihodnjih tednih. Zdenko Koubek se je vrnil v domovino. Ali bo še kot moški stopil iz operacijske sobe ali se pa bo nemara praškim zdravnikom posrečilo, da predstavijo ljubeči praški študentki — »moža«, popolnega in resničnega ter nespornega ženina.

Domači razgledi

Pravilnik k uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov

Objavljen je bil pravilnik za izvajanje uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov. Njegove najvažnejše določbe so: Uredba se nanaša na vse kmečke dolgove, ki so nastali pred 20. aprilom 1932. Pod dolgom je razumeti tudi vse stranske obveznosti, ki izvirajo iz te obveze. Uredba velja za vse kmete, ki so bili kmetje takrat, ko so se zadolžili, in dne 26. septembra t. l., ko je stopila uredba v veljavo. Uredba velja torej tudi za onega, ki je morda po 26. septembru prenehal biti kmet. Enako velja za one, ki so po prejšnjih uredbah zaščito izgubili, a so jo po novi zopet pridobili, razen ako so zaščito izgubili zaradi zlonamernega oškodovanja upnikov.

Kdo je kmet.

Kmet je oseba, ki ji je kmetijstvo glavni poklic. V vsakem primeru pa se smatra pri trgovcih in obrtnikih (z izjemo malih vaških trgovcev in obrtnikov), pri industrijskih, aktivnih in upokojenih uradnikih, duhovnikih, advokatih, zdravnikih, inženjerih, notarjih, lekarnarjih in pri drugih poklicih, da jim je ta poklic glavni poklic. Če kmet del svojega posestva daje v zakup, se smatra za kmeta po uredbi le tedaj, če daje v zakup manj od polovice posestva. Izjema velja le, ako zaradi bolezni ali drugih sličnih zadržkov ne more sam obdelovati zemlje, ali če je posestvo last nedoletnih otrok.

Kmet je zaščiten, ako so njegovi obdavčeni dohodki večji od kmetijstva kakor od drugih gospodarskih panog. Odločilna torej ni višina davkov, marveč višina dohodkov, od katerih se davki plačujejo. Kot orna zemlja se smatrajo njive, vrtovi, sadovnjaki, vinogradi, travniki in vsa ostala zemljišča, ki bi se lahko obdelovala, čeprav se morda ne obdelujejo. Stalni pašniki se ne smatrajo za orno zemljo. Merodajne so površine v državnem katastru, če pa bi se kataster v tem ali onem primeru morda ne skladal z dejanskim položajem, bo izvršila občinska uprava korekturo na zahtevo interesenta.

Kateri dolgovji spadajo pod zaščito.

Uredba se nanaša samo na one kmečke obveznosti, ki se glase na denar. Ako se terjatev glasi na zlato ali na tuj denar, se po dnevnem tečaju preračuna v dinarje.

Ako je dolжник v svrhu zagotovitve svojega plačila izvršil prenos kake nepremičnine na upnika, lahko sodišče na njegovo zahtevo razveljavi ta prenos. Če se nepremičnina še nahaja v posesti upnika ali njegovih dedičev in če njegova pogodbeni pravica do vračila posestva še ni ugasnila do 20. aprila 1932. Znižanje dolga in druge olajšave po uredbi veljajo tudi za poroke, enako kakor za glavnega dolžnika in to tudi v primeru, ako porok ni kmet. V uredbi določeni roki za odplačevanje dolga začno za poroka teči od trenutka ko upnik od njega zahteva plačilo. Kar velja za poroka, velja tudi za takozvanega solidarnega dolžnika. Pri zadrugeth z neomejeno zavezo, ki so pod zaščito, se jamstvo združni-

kov omeji na desetkratni zadržni delež in na najvišji znesek 1000 Din. Po uredbi niso zaščiteni oni dolgovji, ki so kriti z ročno zastavo. Za take se smatra tudi vinkulacija hranilne knjižice in dolg po tekočem računu z ročno zastavo. Ne smatrajo pa se kot ročna zastava predmeti, ki so bili na dan uveljavljanja uredbe slučajno v rokah upnika.

Ugotovitev višine dolga.

Čl. 24 uredbe določa, da se do 20. aprila neplačane obresti prištejejo glavnici in je tako ugotovljeni znesek osnova za znižanje dolga. Pravilnik pojasnjuje, da se odplačila glavnice, izvršena do dneva uveljavljanja uredbe, odštejejo od glavnice, pred zmanjšanjem. Obresti do 20. aprila 1932 se vračunajo tako, da z vsemi vzporednimi plačili in stroški ne presegajo 12% na leto. Obresti od 20. aprila 1932 do 15. novembra 1936, odnosno pri denarnih zavodih do 1. novembra 1936, se obračunajo od nezmanjšane glavnice. Hipotekarno zavarovanje ostane v polni veljavi, če ne presega zneska zmanjšane dolga, kolikor pa ta znesek presega, se črta.

Določba uredbe, da velja zaščita le za posestva, ki ne presegajo 50 ha orne zemlje, se ima razumeti tako, da velja zaščita tudi še za posestvo s točno 50 ha orne zemlje.

Dolgovji pri denarnih zavodih.

V uredbi določeni rok treh mesecev, v katerem morajo denarni zavodi izročiti Privilegirani agrarni banki upniške listine, pričenja teči od dne uveljavljanja tega pravilnika. Zavodi bodo izročili banki seznam dolžnikov, s katerimi so doslej postopali kot z zaščitenimi pa tudi seznam dolžnikov, ki doslej niso bili zaščiteni, a so zaščito prejeli po novi uredbi. Za vse dolžnike morajo denarni zavodi priložiti potrdila pristojnih občinskih uprav, da so kmetje v smislu uredbe. Denarni zavodi lahko izročijo PAB upniške listine tudi po preteku trimesečnega roka o dolžniku, ki je naknadno predložil potrdilo ali sodno rešitev, da je kmet v smislu uredbe.

V času od uveljavljanja uredbe do izročitve seznamov in listin Privilegirani banki vršijo denarni zavodi za račun Privilegirane agrarne banke vse neodložljive posle, kakor dohodke in izdatke v zvezi s temi terjatvami. Sprejete vsote denarja so denarni zavodi dolžni takoj dostaviti PAB.

Obresti na terjatve po tekočih računih tečejo denarnim zavodom od 16. novembra tega leta.

Dolžniki, ki imajo več nego 25.000 Din dolga, morajo v dveh mesecih po razglasitvi tega pravilnika vložiti prošnjo na sresko sodišče za znižanje dolga v smislu uredbe. Zahtevane priloge lahko predložijo kasneje.

Odplačilni načrt.

Čl. 28 uredbe določa, da morajo kmetje znižane dolgove odplačati Privilegirani agrarni banki s 4.5% obresti v 12 enakih letnih obrokih. Pravilnik vsebuje odplačilni načrt, po katerem znaša letna anuiteta, ki jo je treba plačati vsakega 1. novembra, 10.60 Din od vsake 100 Din dolga, le prvi dve leti 10.50 Din.

Plačilo prvega obroka.

V roku 20 dni od objave tega pravilnika morajo denarni zavodi pozvati vse svoje dolžnike, ki so doslej uživali zaščito, razen one, za katere imajo podatke, da niso kmetje v smislu uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov, da pod pretnjo sankcij iz čl. 48 uredbe (prisilna izterjava) takoj in neposredno dostavijo Priv. agrarni banki prvo anuiteto v smislu uredbe. Isti poziv morajo denarni zavodi poslati tudi onim dolžnikom, ki doslej niso imeli zaščite, o katerih pa imajo podatke, da izpolnjujejo pogoje o zaščiti.

Denarni zavodi morajo takoj dostaviti PAB seznam vseh tako pozvanih dolžnikov, skupaj s kopijo poziva in skupaj z začasnim izračunom prve anuitete, ki ga prav tako pošljejo dolžniku. Na obnovi teh podatkov bo PAB, če li dolžniki ne bodo pravočasno plačali dolžnih zneskov, zahtevala izterjavo teh zneskov z eksekucijo preko davčnih uprav. Davčna uprava izvrši izvršbo na premičnine dolžnika, če pa ta izvršba ne da zadovoljivega uspeha, izvrši izvršbo za plačilo vsega ostanka v smislu čl. 48 uredbe na dolžnikove nepremičnine.

Čl. 48 uredbe določa, da privatni upniki lahko zahtevajo plačilo celotnega ostanka dolga po redni sodni poti, če dolжник ne plača dospelga obroka. Pravilnik

sedaj pojasnjuje, da mora upnik najprej pisмено opozoriti dolžnika in mu pustiti za plačilo zapadlega zakasnelega obroka rok 15 dni.

PRAVILNIK O CENITVI IMOVINE KMEČKIH DOLŽNIKOV.

BEOGRAD, 1. novembra. p. Člen 24. uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov določa, da se dolg kmeta denarnim zavodom, ki presega 25.000 Din zniža individualno do največ 30%, pri čemer se oceni razmere dolga in imovinskega stanja vsakega posameznega dolžnika; če ves neznižani dolg denarnim zavodom in privatnikom presega 50 procentov vrednosti kmetove imovine, sme kmet zahtevati znižanje dolga do 50 procentov. Glede na te določbe uredbe je kmetijski minister v sporazumu s finančnim, pravosodnim in trgovskim ministrom izdal pravilnik o cenitvi zemljišča in imovine kmečkih dolžnikov. Ta pravilnik določa, da ugotavlja vrednost zemljišča, ki ima čisti katastrski dohodek, sresko sodišče; vrednost zgradb stavbišč, strojev, orodja, mlinov, sušilnic in slično, nadalje živine in kmetijskih proizvodov pa ocenjuje na zahtevo sreskega sodišča posebna komisija. V to komisijo imenuje občinski odbor dva člana, tretjega kot predsednika pa upravno oblastvo I. stopnje iz vrst prebivalcev dotične občine. Člani komisije ne morejo biti upniki ali dolžniki po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov. Vrednost ostale imovine dolžnika ugotavlja sresko sodišče po izven-spornem postopku.

Vrednost zemljišča se ugotavlja tako, da se skupni katastrski čisti dohodek pomnoži z 12. Katastrski čisti dohodek je oni dohodek, ki je ugotovljen po predpisih člena 20. in 21. zakona o neposrednih davkih ne glede na zmanjšanja v poznejših finančnih zakonih.

Ne pozabi naročnine!

Mali oglasi

Razno

BRZOJAV!

Danes prispela sveže morske ribe. Pojedina: lokarde, sardelice in male ribice. Dalmatinski mošt, stara dalmatinska in štajerska vina. Gostilna Vicel, Rotovski trg 8. 5510

Pouk

TEČAJ ZA NEMŠKI JEZIK. Tečaj za učence od 6. leta naprej. Tečaj za srednješolce. Večerni tečaj za odrasle. Tečaj za knjigovodstvo, stroje-pisje. Začetek takoj. Trgovska šola Kovač, Maribor, Gosposka 46. 5501

Prodaj

Lepo, dobro ohranjeno POHIŠTVO za 1 sobo na prodaj. Stritarjeva ul. 42. prtlj. 5506

Spomnite se CMDI

Sobo odda

Lepo, prazno SOBO oddam dvema osebama. Ko-roška 63. 5509

LEPO SOBO, kabinet in kuhinjo oddam stranki brez otrok. Magdalen-ska 17-I. 5508

CENENO PRENOČIŠČE za eno ali dve gospodini oddam. Aleksandrova c. 44-II. 5502

LEPO OPREMLJENO, VELIKO SOBO oddam gospodu. Centralna kurjava (etažna), uporaba ko-palnice. Naslov v upravi »Večernika« 5504

Sobo išče

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhomom, lepo, z vso oskrbo iščem s 15. novembrom. Naslov v upravi »Večernika«. 5503

Stanovanje

Samostojna gospa s pokojnino išče

STANOVANJE, sobo, kuhinjo in če mogoče z uporabo kopalnice. Zaželeno je pri mirnih ljudeh v kaki vili ali boljši hiši. M. K. Stritarjeva ul. 42, prtlj. 5507

LEPO STANOVANJE oddam s 15. novembrom. Studenci, Ciril-Metodova 17, nasproti pošte. 5500

Sprejem

GOSPODA na stanovanje in hrano. Trš svobode 1, nad mlekarno. 5493

Službo išče

NATAKARICA, dobro izurjena išče službo v boljšem lokalu, najraje v Mariboru, nastop takoj. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Pridna«. 5505

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inzerentih!

S cesarskega prestola v blaznico

47.

Maksimilijan prenoči v samostanski grobnici.

Tamošnji poveljnik, ogorčeni in ljuti nasprotnik cesarstva, pusti Maksimilijana, da prenoči v nekdanji samostanski grobnici.

Ta dogodek je edinstven v vsej zgodovini in kaže, kako zelo se je bil Maksimilijan zameril mehiškemu narodu s tem, da se je vsilil v njegovo usodo ter njegovo narodno in državno življenje. Istočasno pa so prispele iz Juarezovega glavnega stana vesti, ki so morale vse dosedanje nade popolnoma spodkopati.

Naslednjega dne se morajo Maksimilijan ter oba njegova generala Miramon ter Mejija zopet preseliti. Nastanili so jih v tri samostanske celice, katerih vrata so vedno odprta. Pred vsakimi vrati se

sprehaja gori in doli stražnik s puško. Svečnika z razpelom — slabo znamenje.

Maksimilijanova celica je dolga 6, široka pa 4 korakov. Pod tvori opeka, v celici je priprosta vojaška železna postelja, razen tega pa mizica z dvema svečnikoma. Še druga miza in nekoliko stolov dopolnjuje vse to pohištvo. Ta svečnika in razpelo vrh postelje so slabo znamenje. V Mehiki je namreč navada, da se svečnika z razpelom postavita samo v celico onih jetnikov, ki so posvečeni smrti.

Nekaj dni zatem pa prispe še usodnejša vest. Juarez je izdal nalog, da se pred vojnim sodiščem uvede postopanje proti Maksimilijanu ter obema generaloma Meiji in Miramonu.

S tem je položaj temeljito spremenjen.

Odslej postopajo z jetniki kakor z navadnimi zločinci, za katere prihaja v poštev samo zakon, ki ga je že leta 1862 izdal Juarez kot predsednik. Po tem zakonu ni samo Mehikancem pod grožnjo kazni prepovedano prožiti pomoč ter sodelovanje tujim intervencionistom, ampak je predvidena tudi smrt za vsakega množca, ki bi na kakršenkoli način ogrožal neodvisnost Mehike.

Maksimilijan je bil takšen inozemec. Njegova usoda je bila v tem trenutku zapечатena.

Maščevanje za osvajanja Karla V.

V Maksimilijanu se tedaj borita pri-rodni nagon za samoohranitev ter želja, ohraniti »svojo čast«. Maksimilijan goji še vedno upanje, da ne pojde Juarez do skrajnosti. Ujeti cesar obsipava svojega zmagovalca s prošnjami ter ga prosi, da mu dopusti rok, da lahko pozove iz Mehike svojega zagovornika in da uredi z njim svoje privatne zadeve.

V nekem brzojaju prosi Maksimilijan

»gospoda predsednika« za ustmeni razgovor, da bi se z njim lahko porazgovoril o usodi Mehike. Razen tega izjavlja še, da je pripravljen osebno iti do Juareza, četudi je bolan, Juarez odobri Maksimilijanu zaproseni rok, odbije pa možnost vsakega sestanka z njim ter mu preko generala Escobeda sporoči, da naj vse, kar želi reči, izpove na procesu.

Za Indijanca Benita Juareza je prijeten sadistični občutek, da potomec ene najstarejših evropskih vladarskih rodbin, iz katere je vzniknil tudi Karel V., nekdanji tlačitelj Indijancev ter zatiralec starega indijanskega cesarstva Aztakov, ponižno prosi za sestanek — njega Juareza, sinu tako dolgo tlačene, prezirane ter ponižane indijanske rase.

Že iz tega razloga ni veliko upov in nad v kakšno milost. Juarez, ta tipični predstavnik svoje rase, je v Maksimilijanovih ponižanjih samo užival.

(Dalje sledi.)